

KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERKÉPZÉSI SZAK

Képzési terület:	társadalomtudomány
Képzési ciklus:	mesterképzés
Szakért felelős kar:	Bölcsészettudományi Kar
Szakfelelős neve:	Dr. habil. Kálai Sándor
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Debrecen – nappali
Képzési idő:	4 félév
Az oklevélhez szükséges kreditek száma:	120 kredit
Összes kontaktóra száma	
nappali tagozaton:	650
Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege	
nappali tagozaton:	120 óra, 10 kredit

A SZAK KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI

(Kulturális és Innovációs Minisztérium, hivatalos miniszteri kiadvány – 2025. 03. 21.)

1. A mesterképzési szak megnevezése: kommunikáció- és médiatudomány (Communication and Media Studies)

2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles kommunikáció- és médiaszakértő

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Communications and Media Studies Expert

3. Képzési terület: társadalomtudomány

4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok

4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: kommunikáció- és médiatudomány alapképzési szak, valamint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti főiskolai szintű kommunikáció alapképzési szak.

4.2. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével elsősorban számításba vehető:

a bölcsészettudomány, a gazdaságtudományok, a jogi, az informatika, a művészet, a művészetközvetítés és a társadalomtudomány képzési területek alapképzési szakjai.

4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.

5. A képzési idő félévekben: 4 félév

6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit

a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)

a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit

intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 2 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit.

7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 321/0321

8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja a munkaerőpiac új és folyamatosan változó kihívásaira jól reagáló kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek képzése, akik magabiztos ismeretekkel és tudással rendelkeznek a társadalmat működtető alrendszerek kommunikációs és mediális meghatározottságára vonatkozóan. Ismerik és működtetni tudják a kommunikáció és média különböző intézményeit, illetve felkészültek

ezen intézmények elemző értékelésére is, valamint kutatási programokba való bekapcsolódásra. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

8.1.1. A kommunikáció- és médiaszakértő szakemberek

a) tudása

Magas szinten ismeri a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.

Ismeretei kiterjednek a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezésére, a rokon szakterületekhez való kapcsolatok meg- és felismerésére, a tágabb rendszer adta lehetőségek és a hatásrendszerre vonatkozó kontextusok használatára.

Elmélyült és értő ismeretei vannak a kommunikáció- és médiatudomány minden fontos területéről, a társadalmi kommunikáció szintereiről, az itt működő intézményekről és ezek működési mechanizmusairól, folyamatairól, ismeri az erre a területre vonatkozó történeti vonatkozásokat.

Ismeri és átlátja azokat a hazai, európai és globális társadalmi és kulturális jelenségeket és problémákat, amelyek meghatározó szerepet játszottak és játszanak a társadalomtudományi gondolkodás alaprendenciáinak kialakításában.

Ismeri a kommunikációs és mediális rendszerek különböző területeinek problémáit és összefüggéseit, többek között a média és populáris kultúra összefüggéseit, a globális médiapiac működési elveit, a kulturális csere globális szabályait.

Ismeri a kommunikáció és kultúra összefüggéseit, e kapcsolat különböző szintű megnyilvánulásait és ezek következményeit a társadalmi kommunikáció összefüggésrendszerében.

Megfelelő és elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal különböző mechanizmusában.

Érti és átlátja a társadalmi érdekérvényesítés csatornáit, az érdekköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit.

Saját szakmai ismeretei alapján felismeri e terület kommunikációs és információs sajátosságait.

Ismeri az Európai Unió által definiált kulturális tér sajátosságait, és az ebből eredő következményeket.

Ismeri az állami szabályozás működését, jogi hátterét, intézményrendszerét és eszközeit.

Birtokában van a szakterületén alkalmazható és alkalmazandó módszertani ismereteknek, érti a legújabb módszertani fejlesztések lényegét, átlátja ezek fejlődési tendenciáit.

b) képességei

Rendelkezik az új látásmód képességével, képes a szociokulturális környezetet interdiszciplináris szemlélettel megközelíteni, és képes arra, hogy a szakterületre jellemző megismerési felkészültségeket szakszerűen alkalmazza.

Képes szakterülete ismereteit alkalmazni a problémák és konfliktusok felismerésére, és hatékonyan közre is tud működni ezek megoldási javaslatainak kidolgozásában és megoldásában.

Szakmai feladatainak megoldásában képes önálló elemzésre, értékelésre, és következtetések és magyarázatok szintetizálására.

Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására, és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Képes szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket és az elemzéseket magába foglaló tanulmányokat, szöveges összegzéseket készíteni.

Képes az információk kritikus elemzéséhez és feldolgozásához kellően megalapozott technikák széles skálájának alkalmazására.

Képes hiányosan rendelkezésre álló adatok esetében is helytálló és korrekt véleményt vagy bírálatot megfogalmazni, döntést hozni, és az ebből adódó következtetéseket szakmai és nem szakmai közönség számára érthetően kommunikálni.

Képes a szervezeten belüli munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítani, eredményesen együttműködni az intézményen belüli és kívüli partnerekkel, megfelelő szakmai gyakorlat után vezetői munkakört betölteni.

Képes az intézménye, illetve szakmai szervezete számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, és a folyamatot koordináló eredményes együttműködésre a partnerekkel.

Képes a gyorsan változó munkahelyi és szervezeti körülményekhez alkalmazkodni.

Képes a változások kezelésére vonatkozó adaptáció koncepciójának kidolgozására, ennek munkatársaival és egyéb partnereivel való megvitatására és elfogadtatására.

Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására és ezek kivitelezésére.

A szakon megszerzett tudás birtokában képes a társadalomtudományi és ezen belül a kommunikáció- és médiatudományi tudásával kapcsolatos szakmai reflexióra, és szakmai tudásának folyamatos fejlesztésére.

Képes szakmai tudásának birtokában az eredményes és hatékony értelmiségi munkára.

Képes minimálisan egy idegen nyelven (javasoltan angolul) is szakmája gyakorlására, a szakmai szókincs használatára, idegen nyelvű szakszöveg helyes értelmezésére, ennek érdekében pedig idegen nyelvi kommunikációs képessége folyamatos fejlesztésére.

Képes az élethosszig tartó tanulás folyamatában való részvételre.

c) attitűdje

Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.

Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.

Elfogadja a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét és felvállalja ezen értékek képviselését.

Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére, nyitottan és elfogadóan viszonyul e kultúrák felé. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait,

Nő szakmai identitásának tudatossága, megalapozottságának mértéke, megszilárdul hivatástudata.

Kritikusan viszonyul azokhoz a megközelítésekhez, amelyek korlátozni kívánják a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai kommunikációs színtereken.

Érzékeny és nyitott a legsúlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az esetekkel és a kiszolgáltatottakkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.

Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett és véleményét a megfelelő formában meg is tudja fogalmazni.

Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó, de nem gondolkodás nélkül elfogadó az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.

Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezett a szakmai elképzelések iránt.

Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.

Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával.

Nyitott és befogadó a társadalomtudományokban most formálódó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben, elkötelezetten törekszik ezek saját szervezetben történő alkalmazására és működtetésére.

Nyitott és együttműködésre kész a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolására, kezdeményező ezek létrehozásával és működtetésével kapcsolatban.

Nyitott és elfogadó azokkal a felkérésekkel kapcsolatban, amelyek tudásának, ismereteinek, szakmai tapasztalatainak megosztására irányulnak.

d) autonómiája és felelőssége

A kommunikáció- és médiatudomány szakmai közegeiben önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.

Saját szakmai közegeiben olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.

A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét, felelősséggel vállal fel és működtet egyenrangú partneri viszonyokat.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt saját intézménye és szervezete egységeinek létrehozásában és irányításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szakmáját, szervezetét, és szakmai csoportját, elkötelezetten szolgálja és képviseli szakmája érdekeit.

Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.

Minden szervezeti, intézményi tevékenysége során felelős módon veti latba tudását és befolyását a minőségi munkavégzés és annak elismertetése mellett.

Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.

Felelősséget vállal választott szakterülete szakmai és etikai normáinak betartására.

Felelősséget vállal az általa előállított anyanyelvű és idegen-nyelvű szakmai szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek.

Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel saját szakmájában dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.

Ha szükséges, saját felelősségi körén belül felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.

Önálló és felelős szerepeket vállal hazai és nemzetközi szakmai szervezetek alapításában, működtetésében, érdekérvényesítő fórumok munkájában.

9. A mesterképzés jellemzői

9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- a kommunikáció- és médiatudomány társadalomtudományi beágyazottsága [a kommunikáció és média társadalomtudományi vizsgálata, a kommunikáció és média interdiszciplináris megközelítése; a kommunikáció és média szabályozásának elméletei (például jogi, etikai, gazdasági, politikai, kulturális)] 15-20 kredit;

- a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei (a közvetlen emberi kommunikáció elméletei, a társadalmi kommunikáció elméletei, kultúra és kommunikáció, szervezeti és intézményi kommunikáció, kommunikációs kutatás-módszertani ismeretek, kommunikációs technológiák, szakmai gyakorlati ismeretek) 74-79 kredit.

9.1.2. A képző intézmény által ajánlott specializáció a szakterület műveléséhez alkalmas, a személyes képességeket fejlesztő, az egyéni érdeklődéshez kapcsolódóan sajátos kompetenciákat eredményező elméleti és gyakorlati ismeret. A választható ismeretek kreditértéke a kommunikáció- és médiakutatás szakmai ismeretei, problématerületei stúdiumokon belül 30-40 kredit.

9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervében meghatározott gyakorlat.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez a korábbi tanulmányok szerint szükséges minimális kreditek száma legalább 30 kredit: a hálózati kommunikáció, a gazdálkodás és menedzsment, a HR, a kulturális antropológia, a kultúratudomány, a kommunikáció, a marketing, a médiaelmélet, a médiakultúra, a médiaműveltség, a munkapszichológia, az interkulturális alapismeretek, a művészet és művészetközvetítés, a nyelvtudomány, a nemzetközi kommunikáció, a speciális médiaismeretek, a szociológia, a szociálszichológia és a PR területeiről

A záróvizsga tartalma és szerkezete

Az államvizsga a témavezetői irányítással elkészített, önálló kutatásra épülő, minimum 75.000 karakter terjedelmű (szóköz, címnegyed, függelékek és bibliográfia nélkül) diplomamunka védéséből és egy szakmai feleletből áll. Az államvizsgát államvizsga-bizottság előtt kell letenni, amelynek elnöke és legalább két tagja van.

Az elkészült és határidőre leadott diplomamunkát a témavezető köteles írásban értékelni, és az írásos véleményt legkésőbb az államvizsga időpontja előtt 8 munkanappal a jelölt rendelkezésére bocsátani.

A diplomamunka védése során a jelölt előbb ismerteti dolgozatának tartalmi és módszertani alapvetéseit, célkitűzéseit és főbb eredményeit, majd válaszol a megfogalmazott kérdésekre, véleményekre.

A szakdolgozatvédés után az államvizsgázó egy húzott tételből felel.

Az államvizsga lefolytatásának általános szabályait, a jogorvoslati lehetőségeket a Debreceni Egyetem hatályos Tanulmányi és Vizsgaszabályzata tartalmazza.

A záróvizsga tételsora:

1. Ugyanazt vásároljuk, mint kortársaink, és ettől közösen individuálissá válunk

Manfred Prisching: „*Vásárolok, tehát vagyok.*” *A személy a kapitalizmusban.* Fordulat, 2011. 3. szám. 73-96.

A világhálón:

http://fordulat.net/pdf/15/F15_prisching.pdf

2. A média gazdaságtana és politikája

Hallin, Daniel C. – Mancini, Paolo: *Médiarendszerek: A média- és politikai rendszerek három modellje.* Budapest: AKTI – Gondolat Kiadó, 2008, 37-102.

3. Digitális kapitalizmus, társadalmi-technológiai ökoszisztémák, a techcégek üzleti stratégiái

Staab, Philipp - Nachtwey, Oliver: *A piacok és a munkaerő feletti kontroll a digitális kapitalizmusban.* Fordulat, 2018. 1. szám. 97-121.

A világhálón:

http://fordulat.net/pdf/23/F23_STAAB_NACHTWEY.pdf

4. Kommunikáció, kultúrakutatás és infokommunikációs technológia

Boyd, Danah – Crawford, Kate: *Az adatrengeteg kínos kérdései: Vitaindító egy kulturális, műszaki és tudományos jelenségről.* Infonia, 2012. 2. szám. 7-23.

A világhálón:

http://www.infonia.hu/digitalis_folyoirat/2012/2012_2/i_tarsadalom_2012_2_boyd_crawford.pdf

+

Stephens-Davidowitz, Seth: *Adatok újragondolva.* In: Uő: *Mindenki hazudik: Az vagy, amire klikkelsz.* Budapest: Athenaeum, 72-125.

5. Sztárság az új média korában

Glózer Rita - Guld Ádám: *Új média - új típusú sztárok? A YouTube magyar hírességei. Információs társadalom,* 2015. 2. szám. 34-54.

A világhálón:

https://epa.oszk.hu/01900/01963/00048/pdf/EPA01963_informacios_tarsadalom_2015_2_034-054.pdf

6. A terek megvonalazásának kultúrtechnikái

Siebert, Bernhard: *(Nincs) a helyén: a rácsozat, avagy a terek megvonalazásának kultúrtechnikái.* Tiszatáj, 201. 2. szám. 76-91.

A világhálón:

http://tiszataj.bibl.u-szeged.hu/24132/1/tiszataj_2017_002_076-091.pdf

7. Médiahatás-kutatás és befogadás-vizsgálat

Bajomi-Lázár Péter: *Manipulál-e a média?* Médiakutató, 2017. 4. szám.

A világhálón:

https://mediakutato.hu/cikk/2017_04_tel/04_manipulale_a_media.pdf

8. Országmárka, nemzeti identitás, médiaműfajok

Papp-Váry Árpád: *Országmárkázástól a versenyképes identitásig: A country branding megjelenése, céljai és természete.* Marketing és Menedzsment, 2009. 2. szám. 4-19.

A világhálón:

http://www.papp-vary.hu/orszagmarkazas/Orszagmarkazastol_A_Versenykepes_Identitasig.pdf

9. Populáris kultúra és médiakultúra a 19-20. században

Füzi Izabella: *A magyar vizuális tömegkultúra kezdeteinek a nyomában: a vurstlitól a moziig.* In: Kelemen Zoltán, Tóth Ákos (szerk.): *Hogy jó s szép tettekben leld gyönyörűséged: a 80 éves Fried István köszöntése.* Szeged: Tiszatáj Alapítvány, 175–194.

A világhálón:

https://www.academia.edu/17860578/A_magyar_vizuális_tömegkultúra_kezdeteinek_nyomában_a_vurstlitól_a_mozig

10. Médiaműfajok

Mittell, Jason: *Narratív komplexitás a kortárs amerikai televíziózásban*. Metropolis, 2008. 4. szám. 30-53.

11. A mémkiválasztódás versenye: memetikus eljárások a kollektív internetes identitásformálásban
Shifman, Limor: *Az internetes mémek definiálása*. Apertúra, 2016. Ősz.

A világhálón:

<https://uj.apertura.hu/2016/osz/shifman-az-internetes-memek-definialasa/>

A KOMMUNIKÁCIÓ- ÉS MÉDIATUDOMÁNY MESTERSZAK KREDITLISTÁJA

I. félév						
Kód	Tantárgy címe	Óra	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM103MA	Populáris regiszter elemzése	2	koll.	5		1.
BTKM110MA	Kutatószeminárium	2	gyj.	4		1.
BTKM108MA	Nonfiction	2	koll.	5		1.
BTKM109MA	Kultúratudományok	2	koll.	5		1.
BTKM202MA	Menedzsment és döntéshozatal	2	koll.	5		1.
BTKM305MA	Játékfejlesztés	2	gyj.	4		1.
<i>Egalizáló tanulmányok</i> (Azok számára, akik nem kommunikáció- és médiatudomány szakos képzés felől érkeznek)						
BTKM111BA	Kommunikációelmélet 1.	2	koll.	4		1.
BTKM401BA	Marketing	2	gyj.	3		1.
BTKM502BA	Média és politika	2	koll.	3		1.
II. félév						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM201MA	Országmárka, nemzeti identitás, médiaműfajok	2	koll.	5		2.
BTKM204MA	Alkalmazott társadalomtudományos kutatási módszerek	2	koll.	5		2.
BTKM206MA	Identitás és reprezentáció a médiában	2	gyj.	4		2.
BTKM207MA	Dráma- és színházelemzés	2	gyj.	4		2.
BTKM401MA	MPR: Marketing Public Relations	2	koll.	5		2.
BTKM404MA	A kulturális emlékezet médiumai	2	koll.	5		2.
<i>Egalizáló tanulmányok</i> (Azok számára, akik nem kommunikáció- és médiatudomány szakos képzés felől érkeznek)						
BTKM310BA	Üzleti innováció	2	gyj.	3		2.
BTKM503BA	Média jog és médiaetika	2	koll.	3		2.
BTKM505BA	Médiagazdaságtan	2	koll.	4		2.
III. félév						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév

BTKM205MA	Kötelező szakmai gyakorlat	10	gyj.	10		3.
BTKM303MA	A média- és kultúrakutatás gyakorlata 1.	2	gyj	4		3.
BTKM107MA	Adaptációelemzés	2	koll.	4		3.
BTKM405MA	Kulturális újságírás	2	gyj	4		3.
BTKM501MA	Szakdolgozati előkészítő szeminárium és könyvtári munka 1.	2	ai	5		3.
<i>IV. félév</i>						
Kód	Tantárgy címe	Jelleg	Telj.	Kredit	Feltétel	Félév
BTKM304MA	Interkulturális kommunikáció	2	gyj	3		4.
BTKM203MA	Tartalommarketing	2	koll.	3		4.
BTKM402MA	A média- és kultúrakutatás gyakorlata 2.	2	gyj.	4		4.
BTKMINSIMA	Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA	2	gyj.	2		4.
BTKM502MA	Szakdolgozati előkészítő szeminárium és könyvtári munka 2.	2	ai	5		4.
BTKM503MA	Szakdolgozat	2	gyj	10		4.
	Testnevelés	2	gyj	1		1-4.
	Munkavédelem	-	gyj.	1		1-4
<i>Szabadon választható tárgyak: 10 kredit</i>						